

בא וְרָאָה, כְּתוּב (שם יד) וְאִתָּה הָרִם
אֶת מִטְּךָ וְנִטְהָ אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם.
מַה זֶה וְנִטְהָ? כְּלוּמַר, וְנִטְהָ בְּצַד
אֶחָד שֶׁחֻקּוֹ בְּרַחֲמִים וְדִין.
וְכִתּוּב וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ, וְלֹא
כְּתוּב וַיִּשְׁלַח אֶת יָדוֹ, כְּלוּמַר
שֶׁנִּטְהָ מִצַּד אֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהִיָּה חֻקּוֹ מִקִּדְּמִים
לְכֵן נִחַשׁ עָלָי צוּר? אֲלֵא בִּסְנֵה
נְחֻקְךָ, שֶׁכְּתוּב (שם ד) וַיִּשְׁלַיְכֵהוּ
אֶרְצָה וַיְהִי לְנַחֵשׁ. בְּאוֹתָהּ הִשְׁעָה
נְחֻקְךָ עָלָי צוּר.

וְכֵן רָאָה, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, רְצָה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשְּׂמוֹתָיו
שֶׁהֵיוּ חֻקּוֹקִים בְּמִטָּה, יַעֲשׂוּ
אוֹתוֹת. וְלִמְדֵנוּ, שְׁנֵי אוֹתוֹת נַעֲשׂוּ
בַיָּם בְּאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁנִּטְהָ מֹשֶׁה
בְּרַחֲמִים וְדִין. קָרַע אֶת הַיָּם
לְיִשְׂרָאֵל בְּשָׁנִים עֶשֶׂר שְׁבִילִים,
וְהִשִּׁיב בְּדִין עַל הַמְּצָרִים,

וְהַטְּבִיעַם בְּתַהוֹם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם
טו) וַיִּשָּׁב ה' עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַיָּם.
בְּאוֹתָהּ הִשְׁעָה רְצָה לְהוֹצִיא מִיָּם.
אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מֹשֶׁה,
נִטְהָ בְּמִטָּה מִצַּד אַחֵר, שֶׁשְׁנֵי
אוֹתוֹת נַעֲשׂוּ בּוֹ כְּמוֹ שֶׁנַּעֲשׂוּ
מִהַצַּד הָאַחֵר. אוֹת אֶחָד כָּאֵן,
וְאוֹת אֶחָד בְּמַרְיָכָה. אֲבָל כַּעֲתָה,
(שם יז) וְהַכִּיתָ בְּצוּר. מַהוּ צוּר?

בְּצוּר הַזֶּה שֶׁנִּחַשׁ עוֹלָה בּוֹ.
לְפָעַם אַחֲרָת אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
מַהוּ שֶׁכְּתוּב (במדבר ט) קַח אֶת
הַמִּטָּה וְהַקְּהֵל אֶת הָעֵדָה אִתָּה
וְאֶהְרֹן אַחִיךָ וְדַבַּרְתֶּם, מַהוּ
וְדַבַּרְתֶּם? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, צוּרָה
אוֹתוֹ עָלָי נַחֵשׁ. שֶׁהָיָה נַעֲשֶׂה
בְּצוּר, כַּעֲתָה צָרִיךְ שִׁיעֲשֶׂה בְּנַחֵשׁ,
לְהַשְׁלִים אֶת שְׂמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתוֹת הַלֵּלוּ.

מִמִּשְׁמַע שֶׁכְּתוּב וְדַבַּרְתֶּם אֶל
הַסֵּלַע, וְכְתוּב (שם כא) וַיְדַבֵּר הָעָם
בְּאַלְהִים וּבַמִּשָּׁה. מַה כְּתוּב
אַחֲרָיו? (שם כב) וַיִּשְׁלַח ה' בְּעַם אֶת

תָּא חֲזִי, כְּתִיב וְאִתָּה הָרִם אֶת מִטְּךָ וְנִטְהָ אֶת
יָדְךָ עַל הַיָּם. מַאי וְנִטְהָ. כְּלוּמַר, וְנִטְהָ
בְּחַד גִּיסָא, דְּגַלְיָפָא בְּרַחֲמֵי וְדִינָא. וְכְתִיב וַיִּט
מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח אֶת יָדוֹ,
כְּלוּמַר, אֲסִטִּי מִחַד גִּיסָא.

וְאִי תִימָא, דְּגַלְיָף הָוָה מִקִּדְּמַת דְּנָא נַחֵשׁ עָלָי
צוּר. אֲלֵא בְּאַסְנָא אֲתַגְלִיף דְּכְתִיב (שמות ד ג)
וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנַחֵשׁ. בְּהִיא שְׁעַתָּא
אֲתַגְלִיף נַחֵשׁ עָלָי צוּר.

וְתָא חֲזִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא דְשָׁמוּי דְהוּוּ גְלִיפִין בְּחוּטְרָא יַעֲבִיד
אֲתָאן. וְתַנְיָא, תַּרְיִן אֲתִין אֲתַעֲבִידוּ בִימָא,
בְּהִיא סֵטֶר דְּסֵטָא מֹשֶׁה בְּרַחֲמֵי וְדִינָא. בְּזַע
יִמָּא לְיִשְׂרָאֵל בְּתַרְיִסֵר שְׁבִילִין, וְאֲתִיב בְּדִינָא
עַל מְצָרָאֵי, וְאַטְבַּע לוֹן בְּתַהוּמָא. הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב, וַיִּשָּׁב ה' עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַיָּם.

בְּהִיא שְׁעַתָּא, בְּעֵי לְאַפְקָא מִיָּא, אָמַר לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה, אֲסִטִּי
חוּטְרָא מְגִיסָא אַחְרָא. דְּתַרְיִן אֲתָאן אֲתַעֲבִידוּ
בִּיה. כְּמָא דְּאֲתַעֲבִיד מִסְטְרָא אַחְרָא. חַד אֶת
הַכָּא, וְחַד אֶת בְּמַרְיָכָה. אֲבָל הַשְׁתָּא, וְהַכִּיתָ
בְּצוּר. מַאי צוּר. בְּהֵאֵי צוּר דְּסֵלִיק נַחֵשׁ.

לְזַמְנָא אַחְרָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַאי דְּכְתִיב,
(במדבר כ ח) קַח אֶת הַמִּטָּה וְהַקְּהֵל אֶת
הָעֵדָה אִתָּה וְאֶהְרֹן אַחִיךָ וְדַבַּרְתֶּם. מַהוּ
וְדַבַּרְתֶּם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְנִי לִיה עָלָי נַחֵשׁ.
דְּהָא אֲתַעֲבִיד בְּצוּר, הַשְׁתָּא בְּעֵי דִּיתַעֲבִיד
בְּנַחֵשׁ. לְאַשְׁלֵמָא שְׁמוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּאַלִּין אֲתַוּוֹן.

מִשְׁמַע דְּכְתִיב וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע. וְכְתִיב (שם
כא ה) וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאַלְהִים וּבַמִּשָּׁה. מַה
כְּתִיב בְּתַרְיָה, (שם כא ו) וַיִּשְׁלַח ה' בְּעַם אֶת